Innst. 126 S

(2009–2010)

Innstilling til Stortinget fra utenriks- og forsvarskomiteen

Dokument 21 (2008–2009)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om årsrapport fra Stortingets delegasjon til Nordisk Råd for 2. halvår 2008–1. halvår 2009

Til Stortinget

Sammendrag

Nordisk Råd utøver parlamentarisk kontroll i forhold til Nordisk ministerråd og behandler og uttaler seg om de forslag som ministerrådet fremlegger for Rådet. Nordisk ministerråd og regjeringene må dessuten ta stilling til og rapportere tilbake til rådet om de forslag som Nordisk Råd fremmer. Nordisk Råd er en aktiv aktør i regionalt samarbeid i Nordens nærområder som Vestnorden, Barentsregionen, Arktis og Østersjøregionen samt i partnerskapet Den nordlige dimensjon.

Arbeidet med å fjerne hindringer mellom de nordiske land er høyt prioritert i Nordisk Råd og av Stortingets delegasjon. Delegasjonen har bl.a. sendt brev til statsministeren med oppfordring om at nordiske statsministre skal fatte vedtak med klare instrukser til embetsverket vedrørende arbeidet med å fjerne grensehindringer og hindre at nye oppstår.

Aller viktigst i arbeidet med å fjerne unødige grensehindre er den nye organisasjonen "Grensehinderforum" som de nordiske samarbeidsministrene opprettet høsten 2007. Forumet har som oppdrag å identifisere grensehindre, prioritere blant disse og forankre utvalgte grensehindreproblemer i sine respektive regjeringer, samt få hjelp fra sine nasjonale myndigheter og ministerier til å utarbeide konkrete løsningsforslag. Forumet skal rapportere til statsministrene en gang pr. år.

Nordisk Råds sesjon 2008

I toppmøtet under sesjonen deltok de nordiske statsministrene og landenes opposisjonsledere. Den islandske statsministeren, Geir H. Haarde, presenterte Islands formannskapsprogram for ministerrådet for 2009, Sveriges utenriksminister Carl Bildt presenterte utenriksministrenes redegjørelse og den danske forsvarsminister, Søren Gade, redegjorde for de nordiske forsvarsministrers arbeid i løpet av året.

Nordisk ministerråd la fram forslag på sesjonen om et arktisk samarbeidsprogram, nye retningslinjer for samarbeidet med de baltiske stater og et forslag om nordisk-baltisk mobilitetsprogram samt et forslag om retningslinjer for samarbeidet med Nordvest-Russland. Fra Nordisk Råds side ble det fremmet forslag om et kulturpartnerskap innen den nordlige dimensjon. Globalisering var et viktig tema på sesjonen, samt klima- og miljøområdet, særlig frem mot klimakonferansen i København i desember 2009.

Nordisk samarbeid om utenriks- og sikkerhetspolitikk

Thorvald Stoltenbergs studie om hvorledes det nordiske utenriks- og sikkerhetspolitiske samarbeidet kunne utvikles og utdypes de neste 10–15 årene ble fremlagt 9. februar 2009, og drøftet av utenriksministrene på sitt møte 8.–9. juni 2009 i Reykjavik. Nordisk Råds presidium besluttet i juni 2009 å be utenriksministrene om å avgi en særskilt redegjørelse på Nordisk Råds sesjon i oktober 2009 i Stockholm angående oppfølging av Stoltenbergs rapport.

Arktisk parlamentarikersamarbeid

Stortinget har besluttet at det skal velges en delegasjon på 6 medlemmer og 6 varamedlemmer til det arktiske parlamentariske samarbeidet høsten 2009. Lederen av delegasjonen vil delta på møtene i Den

arktiske parlamentarikerkomiteen, og resten av medlemmene vil delta på de arktiske parlamentarikerkonferansene som finner sted annethvert år.

Barents parlamentariske samarbeid

Den fjerde parlamentariske Barentskonferanse ble avholdt i Syktyvkar, Russland 26.–27. mai 2009. Konferansen var en del av Russlands formannskapsprogram for Barentsrådet.

Hovedtemaer for konferansen var urfolk, miljø og parlamentarikernes rolle i den sosioøkonomiske utvikling i Barentsregionen.

Det parlamentariske østersjøsamarbeidet

Den 18. parlamentariske østersjøkonferansen ble avholdt i Nyborg, Danmark 30. august–1. september 2009. Stortinget var representert med fire deltakere. Hovedtema for konferansen var nye sikkerhetsutfordringer, og sentralt stod sjøsikkerhet, organisert kriminalitet, trafficking og datakriminalitet. I tillegg redegjorde det litauiske formannskapet om Østersjørådets virksomhet, og det ble framlagt rapporter fra to arbeidsgrupper om henholdsvis energi og klimaendringer og om arbeidsmigrasjon og ungdomsarbeidsløshet i Østersjøregionen.

Internasjonale kontakter og besøksutveksling

Nordisk Råd har utviklet et nært og godt parlamentarisk samarbeid med Russland, både med det nasjonale parlament og med regionale parlamenter i Nordvest- Russland. Medlemmer av den norske delegasjonen deltok i utvekslingsprogram arrangert av Parliamentary Association of North West Russia i september til Arkhangelsk og Murmansk samt til St. Petersburg og Syktyvkar i mai 2009. Nordisk Råd har i 2009 fortsatt dialogen fra 2007 og 2008 med parlamentet i Hviterussland og med politiske partier som ikke er representert i parlamentet.

Budsjett for Nordisk Råd

Nordisk Råds eget budsjett er på om lag 30 MDKK. I budsjettet inngår også overføringer til partistøtte, Ungdommens nordiske råd og journalststipendier. De nordiske land bidrar til finansieringen av samarbeidet etter en fordelingsnøkkel som gjør bidragene proporsjonalt med hvert lands bruttonasjonalinntekt. Norges andel for 2009 er 27,4 pst., opp fra 26,6 pst. i 2008.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Laila Gustavsen, Eva Kristin Hansen, Svein Roald Hansen, Sverre Myrli, Tore Nordtun og Helga Pedersen, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen, Morten Høglund, Siv Jensen, Peter N. Myhre og Karin S. Woldseth, fra Høyre, Peter Skovholt Gitmark, Ivar Kristiansen og lederen Ine M. Eriksen Søreide, fra Sosialistisk Venstreparti, Rannveig Kvifte Andresen, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold Vedum, og fra Kristelig Folkeparti, Dagfinn Høybråten, viser til den omfattende rapporten fra Stortingets delegasjon til Nordisk Råd for 2. halvår 2008 og 1. halvår 2009.

Komiteen viser videre til sine merknader i Innst. 125 S (2009–2010), jf. Meld. St. 6 (2009–2010) Nordisk samarbeid.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Årsrapport fra Stortingets delegasjon til Nordisk Råd for 2. halvår 2008–1. halvår 2009 vedlegges protokollen.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 16. desember 2009

Ine M. Eriksen Søreide
leder

Sverre Myrli
ordfører

www.stortinget.no A/S O. Fredr. Arnesen